

Tatrzańska flora

Zasadniczą charakterystyczną cechą tatrzańskie rośliności jest jej piętrowy układ. Na kształtowanie się pięter rośliności wpływa szereg czynników: skład chemiczny gleby (uwarunkowany podłożem geologicznym), wzniesienie nad poziom morza, klimat i ukształtowanie terenu. Wraz ze wzrostem wysokości zbiorowiska roślinne zmieniają się, a zmiany te nie zachodzą całkowicie stopniowo, lecz raczej skokowo, co paręset metrów. Piętra rośliności leżące jedno na drugim dobrze widoczne są na przykład ze zboczy Gubałówki. Po północnej stronie Tatr układają się one następująco:

- 1) Piętro pogórza - do 700m n.p.m. - rośliność jak na niżu, uprawy
- 2) Piętro regla dolnego - 700-1250m n.p.m. - las jodłowo-bukowy ze świerkiem, jaworem, jarzębina, osiką i szarą olchą. W tym piętrze występują również łąki i polany z różnego rodzaju trawami, jaskrami niezapominajkami, kaczeńcami oraz charakterystycznymi dla górskich terenów goryczkami, dziewięcśiłami i krokusami. Wśród krzewów i roślin zielnych regla dolnego znaleźć można m.in. bez koralowy, powojnik alpejski, wawrzynek wilczyko, złotogłów czy lepiężnik wyłysiały.
- 3) Piętro regla górnego - 1250-1550m n.p.m. - dominacja lasu świerkowego z domieszką jarzębiny. W poszyciu znaleźć można m.in. obficie rosnące borówki i paprocie oraz kosmatki, niektóre storczyki, widłaki. Powyżej górnej granicy piętra regla górnego rośnie już tylko niska rośliność.
- 4) Piętro kosodrzewiny (subalpejskie) - 1550-1800m n.p.m.) - głównie kosodrzewina, krzewiąca się bujnie i gęsto w niższych partiach tego piętra, w miarę wzrostu wysokości coraz niższa i drobniejsza, przechodząca w małe kępy. Wśród kosówki rosną m.in. wierzba śląska, róża alpejska, omieg górski, miłosna górską, jaskier platanolistny, goryczka trojeściowa i modrzyk alpejski. W dolnej części tego piętra, na pograniczu górnej granicy lasu, występuje jeszcze brzoza karpacka i jarzębina a także limba (głównie nad Morskim Okiem).
- 5) Piętro hal (alpejskie) - 1800-2300m n.p.m. - to wysokogórskie murawy i ziołorośla. W piętrze tym rośliny rosnące na podłożu skał węglanowych są bogate, natomiast rośliny na podłożu granitowym dużo uboższe. Charakterystyczną rośliną jest podobny do trawy sit skucina, którego jesienna barwa spowodowała nadanie nazwy Czerwonym Wierchom. Pojawiają się tu także różne gatunki goryczki, sasanka alpejska, dzwonek alpejski, ostróżka tatrzańska, jaskier alpejski oraz drobne krzewinki karłowatych wierzb i borówki bagiennej.
- 6) Piętro turni (subniwalne) - 2300-2655m n.p.m. - dominują tu mchy i porosty, a spośród roślin naczyniowych tak wysoko występują ok. 40 gatunków z charakterystyczną boinką dwurzędową na czele. Rośliność wykorzystuje każdy skrawek tego niegościnnego terenu i wypełnia załomy i szczeliny skalne. Oprócz boinki dwurzędowej wyróżnia się tu również lepnica bezłodygowa, skalnice, pierwiosnek maleńki czy goryczka przezroczysta.

Południowe stoki Tatr nieco różnią się układem rośliności od tego spotykanego na stokach północnych. Przede wszystkim regiel to lasy prawie wyłącznie iglaste: świerk, sosna

zwyczajna, modrzew i w wyższych partiach limba. Roślinność zielna w poszczególnych partiach gatunkowo jest podobna do tej spotykanej po północnej stronie Tatr, jednak jest ona zdecydowanie bujniejsza (większe nasłonecznienie).

Symbolem tatrzańskiej roślinności jest szarotka alpejska występująca tylko na glebach węglanowych. Inne charakterystyczne rośliny: lilia złotogłów i dziewięciśń bezłodygowy, są często wykorzystywanym motywem w zdobnictwie góralskim. Nie można zapomnieć także o krokusie (szafran spiski), który w okresie wiosennym tworzy na polanach fioletowe kobierce.

Opracowanie: [Dzagiętka](#)

Bibliografia:

"Wielka Encyklopedia Tatrzańska" Z. Radwańska-Paryska, W.H. Paryski, Wydawnictwo Górskie, Poronin 2004

"Geografia fizyczna Polski", PWN, Warszawa 1962

"Tatry Polskie" J. Nyka, Trawers, Latchorzew 2003

"Tatry", Parma Press, Warszawa 2003